

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1:	Ken uw gereedschap	2
	Kenmerken van een digitale spiegelreflexcamera	3
	Werken met een spiegelreflexcamera	6
	Uitrusting en accessoires	8
	Toelichting op de uitrusting	9
	Fototas of -koffer	9
	Stabiel statief met goede statiefkop	10
	Opsteekflitser	12
	Lenzen	12
	Tussenringen en extenders	13
	Zonnekap en circulair polarisatiefilter	14
	Reflectiescherm en grijskaart	14
	Afstandsbediening	15
	Filtersysteem	15
	Laptop en imagetank	16
	Studiobelichting, achtergronden en lichtmeter	18
	Onderwaterbehuizing	18
	Samenvatting	19
	Aan de slag met de EOS 1100D en EOS 600D	21
	Vorbereidingen	21
	Plaatsen en wisselen van lens	21
	Bevestigen van halsriem	23
	Accu en geheugenkaartje	23
	Kennismaking met de buitenkant	24
	Instelwiel, vierwegnavigator en knop SET	27
	Controle scherptediepte (alleen EOS 600D)	27
	Openen opklapflitser	27
	Menuknop	27
	Knop Weergave-instelling	28
	Lcd-scherm	28
	Knop Belichtingscompensatie	29
	Dioptrie aanpassen	29

Instellen voornaamste basisparameters	29
Taal, datum en tijd	30
Kijktijd	31
Uitschakelen	31
Schermkleur	31
Copyrightgegevens	31
Kleurruimte	32
Keuze RAW/JPEG-kwaliteiten	32
Videosysteem	33
Live View-functie	33
Beeldverhouding (alleen EOS 600D)	34
Instellen opnameparameters	34
Persoonlijke voorkeuzen	35
My Menu	35
Bewerken van opnamen	36
Creatieve opnamen	36
Wijzig formaat	36
Classificaties (ook EOS 1100D)	36
Firmware	37
Conclusie	38
Hoofdstuk 2: Belichting	40
Principe licht en kleur	41
Principe van belichting	44
Hoeveelheid afhankelijk van gevoeligheid	45
ISO, sluitertijd, diafragma en stop	46
ISO-waarde	46
Sluitertijd	47
Diafragma	48
Stapje wordt stopje	49
Belichtingsprogramma's	52
Basisgebruik	52
Creatief gebruik	54
Lichtmeting	63
Dynamisch bereik	63
Lichtmeting	65
Belichtingscompensatie	67
Histogram	68
Trapje	71
Samenvatting	72

Aan de slag met de EOS 1100D en EOS 600D	74
Lichtmeetmethode	74
Programmakeuze	75
Creatief halfautomaat	75
Creatief automatisch	78
Gevoeligheid, ISO	78
Belichtingscompensatie	79
Automatisch trapje	79
Extra belichtingsfuncties	82
Auto helderheid optimalisatie	82
Lichte tonen prioriteit	82
Correctie helderheid randen	83
Samenvatting	83
Hoofdstuk 3: Kleur en witbalans	84
Technisch	85
Beoordeling en beleving van kleur	87
Aanpassen van kleur	88
Verzadiging (saturation)	88
Kleurtoon (hue)	90
Contrast (contrast)	91
Kleurzweem	92
Kleurtemperatuur	94
Witbalans	95
RAW en witbalans	98
Samenvatting	99
Aan de slag met de EOS 1100D en EOS 600D	102
Witbalans	102
Handmatige witbalans	102
Witbalanscorrectie	103
Witbalansreeks	103
Beeldstijlen	104
sRGB of Adobe RGB	107
Samenvatting	108

Hoofdstuk 4:	Scherpte	110
	Oorzaken onscherpte	111
	Problemen met de Autofocus (AF)	111
	Live View	116
	Beweging van de camera	118
	Beweging van het onderwerp	123
	Lenskwaliteit	129
	Scherptediepte	130
	Scherptegebied	130
	Verskil scherpte compactcamera en spiegelreflex	133
	Samenvatting	134
	Aan de slag met de EOS 1100D en EOS 600D	136
	Scherpstellen	136
	Beeldstabilisatie	138
	Ruis	139
	Live View	141
	Samenvatting	143
Hoofdstuk 5:	Compositietips	144
	Regels zijn geen wetten	145
	Regel van 1/3, onderwerp uit het midden	145
	Kunst van het weglaten	146
	Beslissende moment	149
	Kikker- en vogelperspectief	150
	(Voorgegrond)kader	150
	Structuren, patronen, symmetrie en lijnen	151
	Kijkrichting	152
	Lichtval, tegenlicht en silhouetten	152
	Reflecties	153
	Lange sluitertijd	153
	Bewuste beweging van camera of lens	154
	Verrassende fotolocaties	155
	Gebruik van kleuren	156
	Samenvatting	157

Hoofdstuk 6:	Beeldbewerking	158
	Vorbereidingen	159
	Workflow	159
	Werkruimte inrichten	160
	Correcties	162
	Belichting aanpassen	162
	Kleur aanpassen	165
	Lenschcorrecties	167
	Roteren en kader aanpassen	170
	Retoucheren	172
	Ruis verminderen	173
	Gereed maken voor publicatie	174
	Samenvatting	176
Hoofdstuk 7:	Lenzen	178
	De getallen en afkortingen op een lens	179
	Brandpuntaanduiding	179
	Lichtsterkte	181
	Afkortingen	181
	Lenzafwijkingen	182
	Onscherpte	182
	Hoekonscherpte	183
	Ton- en kussenvervorming	183
	Vignettering	183
	Chromatische aberratie	183
	Lensspiegeling	184
	Verskil tussen...	184
	Digitale en analoge lens	184
	Vast brandpunt en zoomlens	185
	Consumenten en professionele lens	186
	Welke lens voor welke klus?	186
	Info en aankoop	187
	Samenvatting	187
	Lenzen voor de Canon EOS 600D en EOS 1100D	188
	Assortiment	188

Standaardzoomlenzen	189
EF-S 18-55mm 1:3,5-5,6 IS.	189
EF-S 18-135mm 1: 3,5-5,6 IS	189
EF-S 15-85mm 1:3,5-5,6 IS USM	190
EF-S 18-200mm 3,5-5,6 IS	190
EF-S 17-55mm 1:2,8 IS USM	191
EF 17-40mm 1:4L USM	191
Groothoeklens	192
EF-S 10-22mm 1:3,5-4,5 USM	192
Telelenzen	192
EF-S 55-250mm 1:4-5,6 IS	192
EF 70-300mm 1:4-5,6 IS USM	193
EF 100-400mm 1:4-5,6L IS USM	193
Macrolenzen	194
EF-S 60mm 1:2.8 Macro USM	194
EF 100mm 1:2.8 Macro USM	194
Extra vermelding	194
EF 70-200mm USM-serie	194
EF 50mm 1:1.4 USM	194
Overig	195
Correctie helderheid randen	195
Conclusie	195
Hoofdstuk 8: Flitsen	196
Terminologie	197
Richtgetal	197
Synchronisatie	197
Invulflits	199
Rode-ogenflits	200
Flitscompensatie	200
Typen flitsers	200
Opklapflitser	200
Opsteekflitser	201
Overig	202
Flitsvariabelen	202
Diafragma	203
Gevoeligheid	203
Sluitertijd	204
Lichtverdeling	205
Obstakels	207

	Samenvatting	207
	Flitsers voor de Canon EOS 1100D en 600D	208
	Opzetflitsers	208
	Speedlight 270EX II	208
	Speedlight 430EX II	208
	Speedlight 580EX II	209
	Macroflitsers	210
	MR-14EX en MT-24EX	210
	Draadloos flitsen (EOS 600D)	210
	Conclusie	212
Hoofdstuk 9:	Werken met RAW	214
	Geschiedenis en aard	215
	RAW en JPEG	216
	Voordelen van RAW	216
	Nadelen van RAW	218
	RAW-converters	220
	Samenvatting	223
	RAW en Digital Photo Professional (DPP)	224
	Interface	224
	Correcties	226
	Extra's	230
	Samenvatting	230
Hoofdstuk 10:	Dynamisch bereik en HDR	232
	(Te) hoog contrast	234
	Oplossing (enkele foto)	234
	Hardware	234
	Software	236
	Montage (meerdere foto's)	237
	HDR-samenvoeging	237
	Vorbereiding	237
	EasyHDR	238
	Samenvatting	240

Hoofdstuk 11: Omzetten naar zwart-wit	242
Zwart-wit of grijswaarden	243
Zwart-wit op de camera	244
Zwart-wit in een fotobewerkingsprogramma	245
Modus Grijswaarden	245
Verzadiging -100%	245
Kanaalmixer	246
RAW	247
Afdrukken	248
Samenvatting	250
Hoofdstuk 12: Filmen met een DSLR	252
Live View en video	253
Videoterminologie	253
De voordelen	254
De ‘nadelen’	254
Video op de EOS 1100D en EOS 600D	256
Afspelen video	258
Samenvatting	258
Hoofdstuk 13: Leuk en handig	260
Aansluiten op de tv	261
Live View en tv of beamer	262
Remote Capture	263
Canon-software	265
Online diensten	267
Nuttige websites	271
Conclusie	271
Index	274

INLEIDING

Regelmatig worden we als fotograferen door de fabrikanten van digitale spiegelreflexcamera's (DSLR) getraakteerd op nieuwe modellen. Ze zijn elke keer net een beetje anders en net iets beter. Hoe de technische ontwikkelingen ook zijn, de basis van fotografie – licht, kleur en scherpte – blijft het fundament waarop alle technologie berust.

De opzet van dit boek is dan ook om de dynamiek van de cameratechniek te combineren met het statische fundament van de fotografie en dat te laten aansluiten op de praktische behoeften van de gebruiker. Het is geen eindeloze opsomming van functies van knopjes en menuopties – daar is immers de handleiding voor. We staan stil bij onderwerpen als belichting, kleur en scherpte, waarbij eerst de algemene aspecten van deze onderdelen worden behandeld en vervolgens de cameraspecifieke toepassingen. Dit alles is voorzien van duidelijke illustraties en inspirerende foto's.

Omdat fotografie meer is dan de ontspanner indrukken, zijn tevens twee hoofdstukken opgenomen over beeldbewerking en compositie en gaat het boek dieper in op het werken met RAW, de keuze van de juiste lens en het onderwerp flitsen. In het laatste hoofdstuk worden enkele verborgen kwaliteiten van EOS-camera's en van Canon onthuld.

In dit boek worden twee EOS-camera's besproken: de EOS 1100D en zijn iets grotere broertje, de EOS 600D (beide februari 2011).

De werking van deze twee EOS-camera's komt sterk overeen, maar er zijn ook wezenlijke verschillen, waarvan in de tabel op de vorige pagina een overzicht wordt gegeven. Zij zullen in de volgende hoofdstukken uitgebreid aan de orde komen.

Ik wens u veel lees- en fotoplezier.

Pieter Dhaeze

**:::KEN UW
GEREEDSCHAP**

::01 KEN UW GEREEDSCHAP

Ziezo, u bent de trotse eigenaar geworden van een Canon EOS 600D of EOS 1100D, een digitale spiegelreflexcamera. Voordat u daarmee aan de slag gaat, vertellen we u eerst iets over de algemene kenmerken van dit type reflexcamera. Want naast foto-technische en creatieve aspecten, zult u ook moeten weten hoe zo'n camera in elkaar zit, hoe hij werkt en wat de mogelijkheden en vooral de onmogelijkheden zijn. Daarom staan we in dit hoofdstuk in het algemeen even stil bij deze materie, zodat we al bekend zijn met onze 'hamer en zaag' voordat we het veld ingaan.

De punten die aan de orde komen zijn:

- Wat zijn de kenmerken van een digitale spiegelreflexcamera en de verschillen met analoge spiegelreflex en digitaal compact?
- Hoe werkt u met een digitale spiegelreflexcamera?
- Waaruit bestaat een basisuitrusting en wat zijn handige accessoires?

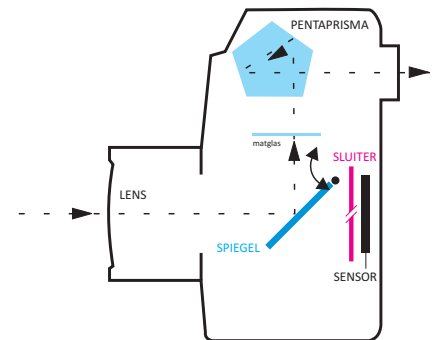
KENMERKEN VAN EEN DIGITALE SPIEGELREFLEXCAMERA

Een digitale spiegelreflexcamera (DSLR, Digital Single Lens Reflex), kenmerkt zich vooral door de aanwezigheid van een spiegel en een mechanische sluitert, door de mogelijkheid om lenzen te kunnen wisselen en door zijn snelheid. Dit alles vervat in een relatief compacte en robuuste behuizing, zodat de camera eenvoudig gebruikt kan worden op locatie en tijdens reportages.

Het licht van het onderwerp wordt door de lens gebundeld en via de spiegel en een pentaprisma naar de zoeker geleid. Daardoor ziet de fotograaf het onderwerp door de lens en komt de kadering grotendeels (meer dan 95 procent) overeen met het beeld dat later op de foto te zien zal zijn.

Nadat de belichting is ingesteld en er is scherpgesteld, wordt de ontspanner ingedrukt. De spiegel klapt omhoog en de sluitert gaat open, zodat het beeld het lichtgevoelige medium kan belichten.

Tot zover werkt een digitale reflexcamera hetzelfde als een analoge versie. Het grote verschil is natuurlijk dat een sensor het filmrolletje heeft vervangen, met alle gevolgen van dien. Bij een analoge camera stopt na de belichting van de film het beeldvormingsproces. Ontwikkelen en afdrukken moeten later gebeuren in de doka of afdrukcentrale. Bij een digitale camera kan de beeldvorming echter al in de camera plaatsvinden. Zo worden kleuren en scherpte direct berekend en komt er een kant-en-klare foto uit een digitale camera. U kunt het bijna vergelijken met een Polaroid-camera. Omdat de beeldvorming in de camera plaatsvindt, kan bij een digitale camera al voor de opname ingegrepen worden in de beeldkwaliteit. Zo kunnen het contrast, de verzadiging en de witbalans per foto worden geregeld. Zelfs de gevoeligheid van de sensor kan per opname worden ingesteld. De digitale techniek en de

Afbeelding 01.01

Doorsnede van het traject van het licht door een spiegelreflexcamera.

in-camera beeldvorming hebben het aantal variabelen bij het fotograferen met een digitale camera dus sterk vergroot en dat dwingt de fotograaf al in dokatermen te denken. De bediening is wel veel flexibeler geworden, maar ook een stuk moeilijker. Zelfs de doorgewinterde analoge fotograaf zal een niet onaanzienlijk gewennings-traject moeten afleggen bij de overstap naar digitaal.

De verschillen tussen een digitale reflexcamera en een digitale compactcamera liggen op een heel ander vlak. De digitale aspecten van beide systemen zijn nagenoeg gelijk en een 'compact-fotograaf' is al veel meer gericht op de kwaliteit van het eindresultaat en laat het denkwerk over belichting en scherpstelling liever over aan de automatiek van de camera. Bij de overstap naar een spiegelreflex is het noodzakelijk dat deze 'analoge' aspecten van de fotografie gemeengoed worden. De betekenis van diafragma, sluitertijd, gevoeligheid, belichtingscompensatie en lichtmeetmethode zal duidelijk moeten zijn en ook het verband ertussen. De bediening zal hierdoor ook voor deze groep fotografen een stuk complexer worden. Verder zal een 'compact-fotograaf' op een DSLR het lcd-scherm missen als zoeker (*live view*), kan hij geen filmpjes meer maken en moet hij voor echte macro's een aparte lens kopen. Overigens zal hij wel aangenaam verrast zijn door de goede handligging van de camera, de snelheid (scherpstellen, ontspanvertraging, motordrive), het kunnen aanpassen van de lens aan het onderwerp en uiteindelijk de onovertroffen beeldkwaliteit.

Afbeelding 01.02

De hoofdrolspelers: Canon EOS 1100D en EOS 600D.

TIP

Omdat een spiegel en een sluiters het beeld naar de sensor blokkeren, is het niet standaard mogelijk om het lcd-scherm van een digitale spiegelreflexcamera als zoeker te gebruiken (*live view*). Er is wel een ontwikkeling gaande, ingezet door Olympus met de E-300, dat ook DSLR's kunnen beschikken over *live view*.

Het is niet de bedoeling dat we alle verschillen tussen digitaal en analoog en tussen compact en spiegelreflex tot in detail bespreken. Belangrijk is echter wel dat u zich realiseert dat wanneer u overgestapt bent van analoog spiegelreflex of van digitaal compact naar digitaal spiegelreflex, bepaalde facetten van de werking, de bediening en de kwaliteit anders zullen zijn. Om onaangename verrassingen te voorkomen hebben we de belangrijkste verschillen in de tabellen op een rijtje gezet. Op veel punten zal in het vervolg van het boek verder worden ingegaan.

Analoog spiegelreflex versus digitaal spiegelreflex

<i>Overeenkomsten</i>	<i>Anders bij DSLR</i>
Body	Gewicht groter
Elementaire bediening	Zoeker minder helder
Respons	ISO (ASA) en witbalans per foto
Lenzen en accessoires	Bediening digitaal
	Formaat sensor (ca. 24x16 mm) kleiner dan negatief (36x24 mm)
	Lenzen digitaal en brandpuntverlenging
	Foto's terugkijken, directe selectie
	Standaard motordrive
	Geen rolletje maar geheugenkaartje
	Extra accu en batterijen
	Stof op sensor
	Natraject, digitale doka
	Beeldstabilisatie op de sensor

Digitaal compact versus digitaal spiegelreflex

<i>Overeenkomsten</i>	<i>Anders bij DSLR</i>
ISO en witbalans per foto	Respons/snelheid hoger
Foto's terugkijken, directe selectie	Beeldkwaliteit beter bij ISO>200. Bruikbaar tot ISO 1600/3200
Natraject, digitale doka	Handmatige scherpstelling
Soms externe flitser	RAW-bestandsformaat
Beeldstabilisatie	Snellere en langere motordrive
	Veel lenzen en accessoires
	Externe flitser
	Gewicht en afmetingen groter
	Lcd soms niet als zoeker
	Sensor veel groter (DSLR: 24x16 mm. Compact: 8x6 mm)
	Scherptediepte kleiner
	Stof op sensor indien geen sensorreiniging
	Meestal geen filmpje
	Complexere bediening

WERKEN MET EEN SPIEGELREFLEXCAMERA

Hoe u uw digitale spiegelreflexcamera exact moet bedienen, leest u in de handleiding van de camera. Ga eens een avondje op de bank zitten met camera en handleiding. Begin op pagina 1 en elke parameter en instelling die besproken wordt, zoekt u op uw camera op en probeert u uit. Ook al begrijpt u de theorie of bedoeling op dat moment niet, dan weet u later toch waar u deze ongeveer kunt vinden.

Weten hoe u uw camera exact instelt is natuurlijk een eerste vereiste om in het veld alert te kunnen reageren en een onderwerp foutloos te kunnen vastleggen. Net zo belangrijk is dat u elke keer wanneer u op pad gaat, u zich bewust bent van wat u gaat fotograferen en wat de voorwaarden zijn om met voldoening een fotosessie te voltooien. Eigenlijk moet u intuïtief een vragenlijstje aflopen, zodat u altijd de beschikking hebt over alle ingrediënten voor een goede foto. Dat begint bij de voorbereiding en eindigt bij de reis terug naar huis. Wij hebben een vragenlijstje voor u opgesteld waarin veel zaken vanzelfsprekend zullen zijn, maar waarvan sommige punten toch vaak over het hoofd gezien worden.

Voordat we op pad gaan:

- Volle accu/batterijen en leeg geheugenkaartje in camera. Reserve van beide in de tas.
- Welke lens op de camera en welke lenzen meenemen?
- Welke accessoires meenemen: statief, flitser, filters, laptop et cetera.
- Geschikte kleding. Eten en drinken. Mobiele telefoon (of juist niet).
- Geld en legitimatie. Eventueel toegangskarten of toestemming.
- Weersverwachting, evenementenkalender en openingstijden.
- Routebeschrijving en lokale omstandigheden (zonnestand, terrein, schuilhut, voorzieningen).

Start sessie:

- Goede plek zoeken voor fototas en waardevolle spullen (droog en veilig).
- Controleren instellingen camera, zoals:
 - Programmeerkeuze (P, A, T of M).
 - Belichtingsmethode (matrix, centrum of spot).
 - Autofocus modus (one shot, servo).
 - Scherpstelpunt.
 - Witbalans.
 - Gevoeligheid ISO.
 - Belichtingscompensatie.
 - Drive (enkel, zelfontspanner of continu/motordrive).
 - RAW of JPEG.

Van de EOS 1100D en EOS 600D zijn helaas geen open-gewerkte afbeeldingen beschikbaar. Omdat wij u toch een kijkje in het binnenste van een digitale spiegelreflexcamera willen laten nemen, ziet u hier een technische illustratie van een andere EOS, de 500D, die op veel punten overeenkomt met zijn jongere 'broertjes'.

- Kwaliteit JPEG (fine, normal of basic).
- Resolutie (large, medium, small).
- Verscherping, contrast, verzadiging.
- Kleurruimte (sRGB of AdobeRGB).

Tijdens de sessie:

- Aanpassen genoemde variabelen aan omstandigheden.
- Controleren resterende tijd accu en ruimte op geheugenkaart.
- Opletten op wisselwerking met de omgeving: lawaai, weersomstandigheden.
- Op tijd rusten, eten en drinken.

Na afloop:

- Camera en accessoires schoon en goed opbergen. Lenskapjes op lenzen.
- Bijzonderheden locatie noteren voor eventueel volgende bezoek.
- Indien mogelijk foto's al back-uppen.
- Uw 'rommel' niet achterlaten, zeker niet in de natuur.

De lijst is zeker niet uitputtend, maar helpt u toch een eind op weg om niet gedachte-loos met de camera eropuit te trekken en dan tot de conclusie te komen dat bijvoorbeeld de accu van uw camera bijna leeg is. Dat is een heel frustrerende ervaring.

UITRUSTING EN ACCESSOIRES

Uw camera-uitrusting kan zo uitgebreid zijn als u zelf wilt, want de collectie lenzen en accessoires is onuitputtelijk. Er is vaak ook een aanzienlijke investering mee gemoeid en omdat waarschijnlijk ook uw budget begrensd is, moet u zich steeds de vraag stellen of uitbreiding van uw uitrusting noodzakelijk is. We hebben een overzicht gemaakt van de essentiële benodigdheden en deze aangevuld met een lijst met accessoires en hun toepassing.

Basisuitrusting

- Body en standaardzoomlens (en UV-filter).
- Geheugenkaart plus reserve. Beide minimaal 2 GB.
- Reserveaccu/-batterijen.
- Poetsdoekje en blaasbalgje.
- Fototas, rugtas, koffer.

Uitbreiding

- Stabiel statief met goede statiefkop.
- Opsteekflitser.

- Lenzen: groothoekzoom, telezoom, macrolens. Lichtsterke standaardzoomlens.
- Tussenringen en extenders.
- Zonnekappen en circulair polarisatiefilter.
- Reflectiescherm en grijskaart.
- Afstandsbediening.

Extra accessoires

- Sensorcleaningset.
- Elektronische hoekzoeker.
- Filtersysteem.
- Laptop en Image Tank.
- Studiobelichting, lichtmeter en achtergronden.
- Onderwaterbehuizing.

Hardware

- Computer met grote vaste schijven, ook extern. Veel video- en werkgeheugen.
- Hoge kwaliteit monitor (liefst met colorimeter).
- Dvd-brander.
- Geheugenkaartlezer.
- Beeldbewerkingssoftware.
- Printer.
- Beamer.

TOELICHTING OP DE UITRUSTING

De onderdelen van de basisuitrusting spreken voor zichzelf en als u hiermee op stap gaat komt u in eerste instantie geen fysieke beperkingen tegen bij het nemen van uw foto's. De belangrijkste accessoires zullen we kort toelichten.

FOTOTAS OF -KOFFER

Een digitale camera is delicaat en duur gereedschap dat een zorgvuldige behandeling vereist. Stof, vuil, vocht en stoten kunnen zeer complexe storingen veroorzaken. Reparatie kan duur zijn en u bent langere tijd u camera kwijt. Een goede bescherming van body, lenzen en accessoires in de vorm van een fototas- of koffer kan veel ellende besparen. Koop een (rug)tas op de groei, zodat er later nog wat extra lenzen in kunnen of zelfs een laptop. Let op het draagcomfort (schouderbanden, rug) en waterdichtheid als u van plan bent met uw fotoapparatuur lange wandelingen in de natuur te gaan maken.

Afbeelding 01.03

Er zijn veel modellen en formaten fotorugtassen.

STABIEL STATIEF MET GOEDE STATIEFKOP

Eigenlijk zou een statief bij de standaarduitrusting moeten staan, want niet zelden (macro, binnen, ver inzoomen) kunt u bewegingsonscherpte voorkomen door een statief te gebruiken. Ook geeft een statief u alle rust bij het kaderen van uw onderwerp (macro, portret, natuur en landschap). Maar de aanschaf van een statief vraagt enige aandacht en moet afgestemd zijn op uw behoeften en het type onderwerp, en dat weet u pas als u al een tijdje fotografeert.

Een statief bestaat uit twee delen: de driepoot en de kop. De driepoot moet zorgen voor een stabiele stand en een variabele hoogte, en zijn afgestemd op het gewicht van de camera plus lens. Een statiefje voor een compactcamera is vaak niet geschikt voor een zware spiegelreflex. De poten moeten snel uitgeschoven kunnen worden en ze moeten dan meteen vaststaan. Verder moet het statief compact zijn en niet te zwaar, want u moet het vaak op uw rug of in de hand meedragen. Er zijn veel typen en materialen te koop. De tendens is dat ze steeds lichter (carbon) en 'slimmer' worden.

Afbeelding 01.04

Panoramakop. Driewegkop. Balhoofd met joystick, waterpasaanduiding en snelkoppeling.

Is de keuze van de driepoot al niet eenvoudig, de statiefkop kan helemaal kopzorgen geven. Het aantal typen en uitvoeringen is legio. Bekend van de videocamera is de panoramakop. Deze draait horizontaal en met een grote hendel knikt deze voor- of achterover.

Verder zijn er zogeheten driewegkoppen. Met een dergelijk kop kan de camera met twee of drie hendels in elke denkbare stand worden gezet. Ze zijn eventueel uitgerust met hoekaanduidingen en concrete scharnierstanden, zodat u zeer nauwkeurig kunt werken.

Afbeelding 01.05

Een flexibel statiefje (www.joby.com).

Meer flexibiliteit en snelheid hebt u met een balhoofd. Met een joystick of één borgknop kunt u de camera snel in elke stand zetten. De nauwkeurigheid is minder dan bij een drieweg- of panoramakop, maar de snelheid van borgen is ongekend. Een waterpasaanduiding op de statiefkop is een welkome optie, evenals een snelkoppeling voor de camera.

Behalve driepootstatieven zijn er ook nog versies met één poot. Ze bieden minder stabiliteit, maar als een lichte bepakking is vereist, bewijzen ze zeker hun nut; ze kunnen zelfs als wandelstok dienen. Eenpootstatieven worden ook gebruikt om zware telelenzen te ondersteunen. De fotograaf hoeft dan niet het hele gewicht te torsen, blijft flexibel in zijn kadering en voorkomt toch grotendeels bewegingsonscherpte.

Ook in het aanbod van statieven zijn er steeds meer handigheidjes te koop, zoals de flexibele Gorillapod.

TIP

Als u geen ruimte hebt voor een statief, kan ook een bonenzak erg nuttig zijn als ondersteuning van de camera. Leg de zak op een muurtje of leuning en plaats hierop de camera. Zorg wel dat de lens vrij ligt voor zoomen en scherpstellen.